

Reform af ophavsret

FOLKETINGET

FORVENTET MODSTAND?

Filmbranchen har været imod oprindelseslandsprincippet, da den er afhængig af finansiering gennem salg af rettigheder for hvert land.

Forslaget forsøger at komme branchen i møde, ved at slå fast, at aftalerne inkl. vederlag skal tage højde for, hvor udbredt brug af online tjenesten er. Forslaget undtager også video on demand-tjenester som f.eks. Netflix. Der er også en kattelom, idet forslaget taler om, at man fortsat kan begrænse udnyttelsen af rettigheder via princippet om aftalefrihed (i fht f.eks. sprog), men det er uklart hvad der ligger heri.

FORVENTET OPBAKNING?

Særlig musikbranchen havde gerne set, at digitale platforme som YouTube kunne holdes ansvarlige for brud på ophavsretten på deres tjeneste. Det ville kræve ændring i e-handelsdirektivet. I stedet foreslår Kommissionen blødere bestemmelser: at sådanne tjenester skal bruge genkendelsesværktøjer til identificere ophavsretligt beskyttede værker. Musikbranchen kalder det derfor et skridt – omend utilstrækkeligt – i den rigtige retning.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Regeringen anfører, at forslaget ikke får statsfinansielle konsekvenser, og at de samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser ikke kan opgøres på nærværende tidspunkt.

Ophavsret på det digitale indre marked

Hvorfor nye regler?

EU's ophavsretsregler er fra internettes barndom og tager derfor ikke højde ophavsretligt beskyttet materiale på nettet. Derfor foreslår Kommissionen en pakke, der skal:

- A) udvide udbuddet af online tv og radio på tværs af grænserne
- B) finde en mere retfærdig balance mellem dem, der skaber kreativt indhold, og dem, der tjener penge på det på nettet
- C) løse problemer med digitaliseret brug af ophavsretligt beskyttet indhold i forskning, uddannelse og kultur.

Oprindelseslandsprincip

Kommissionen foreslår et oprindelseslandsprincip for indhentning af rettigheder til online udsendelser, der enten kan ses efterfølgende eller samtidig med at de sendes i flowtv. Det svarer til reglerne i dag for udsendelser via kabel og satellit. Princippet betyder, at radio- og tv-selskaber kun skal indhente rettigheder i deres hjemland, hvilket skal gøre det nemmere at håndtere rettigheder for online udsendelser.

Obligatorisk kollektiv forvaltning

Tv-pakker, der udbydes via nettet i lukkede ip-net, skal være omfattet af obligatorisk kollektiv forvaltning af rettigheder, der betyder at selskaberne kan indhente rettigheder gennem organisationer,

der også repræsenterer rettighedshavere, som ikke har overladt forvaltningen af deres rettighed.

Harmoniserede undtagelser for forskning, uddannelse og kultur

Ophavsretligt beskyttet materiale, der bruges online af forskere, undervisere og kulturarvsinstitutioner skal være undtaget på ens vilkår i EU. I dag er undtagelserne frivillige og forskellige. Der er til en vis grad taget højde for den danske model, hvor uddannelsesinstitutioner er med til at finansiere nye undervisningsmaterialer gennem aftalelicenser.

Forslagene omfatter også:

En ny eksklusiv ret for pressepublikationer, så online nyhedstjenester (fx Google News) ikke kan kopiere mediers journalistiske indhold uden tilladelse.

Regler for kulturarvsinstitutioners digitale brug af ophavsretligt beskyttet værker, der ikke længere forhandles.

EU-landene skal sikre, at et organ kan bistå rettighedshavere, der indgår aftaler med video on demand-platforme (f.eks. Netflix). Derudover omfattes disse ikke af forslagernes bestemmelser.

Forslagene er udvalgt til nærheds-tjek i Folketinget.

HVAD ER NÆRHEDSPRINCIPPET?

Formålet med EU's nærhedsprincip er at sørge for, at EU ikke lovgiver, hvis det bedre og mere effektivt kan gøres nationalt eller lokalt. Hvis et parlament vurderer, at et forslag er i strid med nærhedsprincippet, sender det sin indsigelse til Kommissionen i form af en 'begrundet udtalelse' inden for 8 uger. Hvis 1/3 af de nationale parlamenter gør indsigelser mod et forslag, skal Kommissionen revurdere forslaget. Dette kaldes et gult kort. Kommissionen kan trække forslaget tilbage eller begrunde, hvorfor det fastholdes. Hvis halvdelen af de nationale parlamenter finder et forslag i strid med nærhedsprincippet, kan lovforslaget helt stoppes af et flertal i Rådet eller Europa-Parlamentet. Dette kaldes et orange kort.